

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 08364

LABIRINT

A. Glanz-Leyeless

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

Copyright 1918
by
A. GLANZ

א. לעיעלעם

卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐

ו'ק

ווינטער-נאכט סאָנעט   ♪ ♪ ♪ ♪

עס קרייזט די זון מיט איהרע פלאמען,
און אלפא קרייזט אין הימעלס צעלט.
די וועלט און איך, איך און די וועלט:
מיר רייזען צופעליג צוזאמען.

איהר קימערט ניט, וואָס מיר געפעלט,
און ס'קימערט מיך ניט, צי עס שטאמען
די בני כנען פון שווארצען חס'ען,
און צי אנטאָניוס איז א העלד.

און טענות האָב איך ניט צו קיינעם,
און קיינער קומט מיר ניט קיין זאך,
איך שלאָף מיין שלאָף און לאָך מיין לאָך.

און אין א טאָג (פילייכט א שעהנעם)
וועל איך מיר זאָגען: צייט. פערמאך
די אויגען. א-לע-ליו. גוט-נאכט...

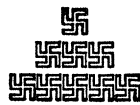
בלייד-בלויעם ליכט און בלייכער וויאלעט,
 און אַראָנזש-ליכט מיט צארמען ראָז.
 אַ סאָפע ווייך מיט זילבער-זייד געבעט,
 און וויין אין אַ קרישטאָל-געשליפען גלאָז.

אַן אלטער באַנד, וואו ס'ווערט נאָאיור-קוריאָז
 פון מיטעלאַטער-ליעבע ליעב גערעדט:
 „אַ קעניגין אין ווייטען צויבער-שלאָם,
 אַ ריטער-קאמף, אַ ריטערס שווערט-געוועט.“

אַ, הערבסט! ניט פריהלינג און ניט זומער,
 דו הייל מיד, מיעדען מענשען, איין.
 מיט דיינע בלומען טויט אַרום מיר,

ווי גוט מיר אין דיין שטילען שיין.
 און גיב מיר רוה. גיב, הערבסט מיין, רוה מיר,
 דען ס'בעט מיין הארץ: זאָל רוהיג זיין.

שׁוֹעֲמֵל עַד

די זון האָט מיט פייער געשאַסען,
גע'ברוגז'ט זיך היציג, ווי איך.
דערנאָך האָט מיט עמערס גענאָסען
א רענען אונניציג, ווי איך.

נאָר ס'האָבען זיי אַלע געוואַרפֿען
בלויז בליקען פֿער'מיאָוס'טע (ווי איך),
ווער האָט עס געקענט זיי בעדאַרפֿען,
די שוועמלעך, די וויסטע, ווי איך?

בלויז איך האָב מיט ליבענדע בליקען
בעגריסט זיי, די שוועמלעך, בלויז איך,
און גיריג גענומען זיך פֿליקען,
די שוואַכינקע שטעמלעך (ווי איך).

מיט ליידענשאַפט האָב איך געצערטעלט
די ברואימלעך, אַרים, ווי איך,
און האָב דאָן פֿאַמעליך צופֿערטעלט
די בלימען פֿון קברים, ווי איך.

מיט תּאווה געהאַלזט זיי, געדריקט זיי,
פֿון תּאווה געהוילען האָב איך,
און הייסער, אַלץ הייסער געפֿליקט זיי
די קינדער פֿון פּוילען, ווי איך...

נאָקטורן

(אדיעקטיווען-עטיווד)

אין די נעכט די סומנע, לאנגע,
שטערען-מיעדע, ליכטער-זאטע,
קלאנג-דערווייטערטע און מאטע,
מעלאנכאלישע און באנגע,

ווערען זיכערער די טויטע,
אינטריגירענדער און דרייסטער,
שווער-אונהיימליך, פול מיט גייסטער,
ווערט מיין שטוב, די אלטגעבויטע.

ראכע-דורשטיג און פערביסען
שליכען זיי זיך שטילע, זאכטע,
טרייסלען ביזן מיין טיר פערמאכטע,
און מיין אומרוהיג געוויסען.

און זאג איך   און זאג איך   און זאג איך   און זאג איך   און זאג איך

און

און זאג איך, בלייבט א וואָרט אלץ ניט דערזאָגט.
און טו איך, בלייבט אן אַרבייט ניט דערטאָן.
איך זינג קיינמאָל ניט מיט א פולען טאָן,
איין גיפטיג וועה בלייבט שטענדיג ניט דערקלאָגט.

און ווען איהר זעהט מיך, וויינט ניט: „וועה! און אָה!
און ווען איך טו וואָס, שרייט ניט אויס: „פערפֿלֹכט!“
דען ווייסט: א פרעמדער, פרעמדער בין איך דאָ,
וואָס ווייסט ניט וואָס ער טוט און וואָס ער זוכט.

פון א וועלט, א טריבער, גרויער,
קום איך פריהלינג צו דיין טויער —
אין א ווילד-פרעמד הויז.

פון
וועל נאָר קוקען, וועל נאָר הערען,
הערען, קוקען בלויז.

ב'קום ניט קיינעמס פרייד צו שטערען,
וועל נאָר קוקען, וועל נאָר הערען,
הערען, קוקען בלויז.

רעגען

פליסטער-פליסטער.
 בליי — דער הימעל.
 ווי אין דרימעל
 גיסט ער, גיסט ער,
 (סומנקייט !)

לאזט דעם שטילען
 רעגען-נגון
 מיך פערוויגען
 און איינהילען,
 (מידיקייט !)

שליסט דאס פרעפלען
 מיר די אויגען,
 און עס זייגען
 איין מיך נעפלען,
 (פער-
 געסענהייט !)

וועלטען יאָהרען
 ווייט אנטלאָפען,
 אלץ אנטשלאָפען
 אין זכרון,
 (זעליגקייט !)

הההה כ'נעפעל אייך ניט הההה

כ'נעפעל אייך ניט. כ'בין מיט אייך, דרייסטע,
 שטענדיג נאריש און פערשעמט.
 היימיש ווילט איהר מיט מיר ווערען
 איך בלייב פרעמד.

זיכער זייט איהר. ווייסט פון אלעס,
 רערט פון אלצדינג אין דער וועלט.
 איך קוק ווילד און רעד מוטשטש —
 נאָר קיין העלד.

איהר זאגט וויצען, מיידלעך לאכען,
 איך בלויז שאַקעל מיט'ן קאָפּ.
 כ'נעה אוועק און טריאומפיר, וואָס
 כ'נאר אייך אָב...

⚡ ⚡ ⚡ ⚡ ⚡ דאָס קעניג-קלייד ⚡ ⚡ ⚡ ⚡ ⚡

.1

דאָס קעניג-קלייד, דאָס קעניג-קלייד,
דאָס קעניג-קלייד פאר מיר.
דאָס פעהלט מיר בלויז. עס נעהמט אראָפּ
די קאלה פון מיין טיר.

עס מאכט מיר פריי מיין יעדעס גליעד,
און זיכער ווערט מיין גאנג,
און ס'פאלט אראָב די איינזען־קייט,
וואָס האַלט מיך אין איהר צוואנג.

.2

**איך נעהם אראָב דאָס קעניג-קלייד
פון פורפֿור-זייד גענייט.**

הַ הַ

און לייג עס אויס פאר דיינע פיס,
פאר דיינע טריט פערשפרייט,

און שטייג מיט דיר אויף מאַרמאַר-טרעפּ,
בעווייז מיין טראַן-זאַל דיר,
און צו אַ פאַרהאַנג, גאָלד-געשטיקט,
דיך ביי דער האַנד איך פיהר.

דאָרט בלוי דאָס ליכט און זייד ס'געוואנד,
די לופט פארפיומען-שווער.
דאָרט רוהט דער קעניג. דאָרט ער ליעבט,
בלויז דאָרטען איז ער — ער.

3.

דאָס קעניג-קלייד, דאָס קעניג-קלייד,
דאָס קעניג-קלייד פאר מיר.
און האָב איך עס ניט — טו איך ניט
צו קריגען עס קיין ריהר.

צו צאָרט פאר גאָלען קעניג-הענד
און מיה — צו שווער און גרויס.
געפינען דאָרף ער ס'קעניג-קלייד
שוין אָנגעגרייט פאַראויס....

שטעה איך ביי דעם ים'ס בענוטען זוים,
קוק איך אויף זיין לייכטען, פלינקען שוים,
וועלכער גיט אַ לאַז זיך דאָרט און דאָ
און אַ וויילע שפעטער איז ניםאָ,
טראַכט איך מיר: אָט פונקט אזוי ענטשטעהט
אויך מיין לעבען און אָהן שפור פערנעהט.

ליג איך אויף דעם הויכען, גרויסען בארג,
קייסער פון זיין לאנגען, קרומען קארם
זעמלדער, איינעם נאך דעם צווייטען — און
כ'זעה קיין סוף, קיין ענדע ניט דערפון,
טראכט איך : ווי א זעמלע פון דער ערד
בין איך נישטיג, קליין, און אהן שום ווערט.

פאר א רגע   פאר א רגע   פאר א רגע   פאר א רגע   פאר א רגע

פאר א רגע פולער, אויסגעשעפטער,
גיב איך די וועלט און אויך יענע אָב.
פליהען ביז דער הויך, נאָך ניט דערשוועכטער,
אדער ביז דעם אָבגורנד קאָפּ אראַב.

בין אויף וועגען אַלערליי געגאנגען,
זיך, ווי זאמד, צופיצעלט אין דעם זאמד,
נאָר דעם איין וועג ניט געקענט דערלאנגען,
ערגיץ ניט געוועזען אונגעזאמט.

האָב אין נעצען זיך אליין געפאנגען,
נעצען, וואָס איך האָב געוועבט אליין.

זעהט, די זון, זי איז שוין באלד פערנאנגען,
האלט קיין זאך ניט אָב שוין איהר פערנעהן?

פאר א רגע פולער, אויסגעשעפטער...

איינציגע האַ האַ האַ האַ האַ האַ האַ האַ

איינציגע, וואָס ביזטו ניט געקומען?
 דו, וואס דיר מיין לעצטער טרוים געהערט,
 און צו וועם איך האָב אין שווייגען שטומען
 אַלץ געבעטען: זאָל מיר זיין בעשערט.

נאָר איך האָב דיר ערגעץ ניט געטראפּען,
 אימיץ בייזער האָט עס אונז פּערוועהרט.
 פרוי נאָך פרוי האָט מעהר פּערלענדרט מיין האַפּען,
 וואס האָט זיין געזאָלט, איז ניט בעשערט.

דו בלויז וואָלסט געקענט מיך רעטען,
 בלויז מיט דיר בין פריי און שטאַרק און גרויס.

רייסט אראָב פון פענסטער די ראָלעטען,
 זעהט: עס לעשט דער לעצטער שטראַהל זיך אויס!

איינציגע! וואס ביזטו ניט געקומען?

איד בין נישטיג, האפנונגסלאז און זינדיג,
און מיין יעדער ריהר — א שפור פון פעסט.
וואס איד טו איז ליגעריש און ווינדיג,
מיין געדאנק און הארץ — א שלאנגען-נעסט.

אויף מיר הענגט די זינד און פלך פון דורות,
און דער משפט איז שוין לאנג בעשיידט :
כ'נעה אין שאַמען פון א טויערער מוראס,
פרעמד איז מיר די גנאָד פון איינזאַמקייט.

וועה דעם שטויב, וואס האָט זיך אָבגעריסען
און געבליבען הענגען אין דעם וויןד ..!

זאל די נאכט שוין איבער מיר זיך שליסען
און פערצוקען מיד, וואס כ'בין א זינד.

איך בין נישטיג האפנונגסלאז און זינדיג.

ווידער ווידער ווידער ווידער ווידער

ווידער פריהלינג, ווידער בלעטער,
 בלומען, בענקשאפט, ליעבעס, ליעדער,
 און דאן ווידער זומער, ווינטער,
 ווידער ס'אייגנע, ווידער, ווידער...

כ'שמעה ביים טייך. עס בלאָזט א ווינטעל,
 ס'טראָגט פון ערגיץ זיך א קלאָגען.
 טייך און ווינט און איך — מיר קענען
 גלייך דאָס מעהר שוין ניט פערטראָגען...

פערווירט פאר פערווירט פאר פערווירט פאר פערווירט פאר פערווירט

פערווירט. אָהן קראַפט כאַטש איין מינוט
אָהן עקעל צו בעטראַכטען זיך אליין,
צו רעדען און ניט פיהלען „ביזט געמיין“,
צו שווייגען און ניט שפירען שאַנדע-גלוט.

איך ווייס ניט, וואו איך בין, וואס שלעכט, וואס גוט,
און זעה קיין גרעניץ ניט פון מיאוס ביז שעהן.
פערשטעה מעהר ניט וואס אומריין איז, וואס ריין,
און כ'האָב עם אויסצוהאַלטען ניט קיין מוט.

געבראכען איז מיין שטאַלץ. איך ליג אין שטויב.
דעם לעצטען פריינד פערלארען. ס'האָט זיין לויב
ענטבלויזט פאר מיר דעם פרצוף פון מיין שאַנד.

ווי לאַנג נאָך וועל איך נארען ? און... פילייכט
ווערט די ערלייזונג גאָר אזוי דערגרייכט ?
וואו איז צו ווייזען מיר דעם וועג א האַנד ?

קלאנגען

קלאנגען, קלאנגען, ווערטער-קלאנגען,
 אייער נעץ האָט מײַך געפאנגען,
 אייער נעץ איז שפינוועבס־דין,
 אייער נעץ האָט קיין שום זין,
 אָבער ווי די פליג ביים שפּין,
 ווארף אײַך זיך אַהער — אַהין,
 קנעכט פון זינלאָז קלינגענדיגע קלאנגען.

שטעהען דאָרט אין פּעלד די זאנגען.
 ביז דער סערפּ וועט זיי דערלאנגען,
 שטעהען זיי זיך געל, צי גרין,
 קושען היים זיך מיט דער ביהן,
 טאנצען זיך אַהער — אַהין,
 פרעגען קיינמאָל ניט „וואוהין?“ —
 שטעהען זיך און פרעהען זיך די זאנגען.

אײַך נאָר צאפּעל זיך אין קלאנגען,
 ווערטער האָבען מײַך געפאנגען.
 שריי אלץ: „אײַך, דער מאַנדאַרין!“
 און פונקט ווי א בעדואין
 דרעה אײַך זיך אין וואָרט־געשפּין,
 אין דער וויסט פונ'ם וואָרט־געשפּין,
 אין דעם צירקעל פון דעם שפּין,
 קנעכט פון זינלאָז קלינגענדיגע קלאנגען.

דער גערוך, דער גערוך,
דער גערוך וועלכער גרוילט,
פון א מת, וועלכער פוילט —
דער גערוך, דער גערוך.

נעהמט אינגאנצען מיך דורך,
פריקרע-זיסליך אזוי,
נעלכליך-גרינליך און בלוי
דער גערוך, דער גערוך.

איהם צו מיידען איך זוך,
ער פערפאלגט מיך נאך מעהר.
און איך זעה איהם... שפיר... הער...
דעם גערוך, דעם גערוך.

— — — — —
— — — — —

פון מיין אייגענעם טרופ
דעם גערוך, דעם גערוך.

הא הא הא הא הא

צו מיר

הא הא הא הא הא

הא
הא הא הא
הא הא הא הא הא

העי ! וועמענס הארץ האלט פעסט דער אומעט
ווי רייפען פון א שלאנג ?
און וועמען איז די וועלט,
די ברייטע, גרויסע וועלט
א צוואנג ?

הַ הַ

און וועמען האָט עס פון דעם הויז געיאָגט,
צו לויפען אין גערענג,
אין גאס־גערענג,
און דאָרט געפיהלט, ווי אין דער היים געפיהלט :
ס'איז ענג ! ?

און פון וועמען לאַכט מיט שפּאַט דער הימעל,
א בלויער אויסגעצוואַנגער,
צי א געפאַנצערטער אין בליי
ניטאָ, ניטאָ, ניטאָ קיין אויסוועג,
קיין אויסוועג סאי ווי סאי ?

העי, וועמען ?

אהער צו מיר,
צו מיר געשווינד !
אין מדבר, פעלד, לויף איך מיט דיר,
דאָרט וועלען מיר זיך, ווי די הינד
א וואָרף טהאָן אויף דער ערד,
און וואָיען הויך,
ביז ס'וועט גיט זיין שוין מעהר קיין כח
צו וואָיען מעהר.

קייטען

קלימפער-קלימפער. זינגט אָהן אויפֿהער,

קלינגט אָהן אויפֿהער

און אָהן זין.

און דאָס זינגען און דאָס קלינגען

יאָנט מיך אימער,

פֿלאָנט מיך אימער,

סאָי ביי נאכט און סאָי ביים שימער

פון דעם טאָג.

וואו איך געה נאָר,

וואו איך שטעה נאָר,

וואו איך בין,

קלינגט און זינגט עס, און ס'בעגלייטען

מיך די קייטען, קייטען, קייטען,

און זייער ברום.

קייטען גרויסע, קייטען קליינע,

און זיי אַלע, פעסט ווי א י י נ ע ,

רינגלען, צינגלען

מיך ארום.

קייטען אויף דעם קערפער,

קייטען אויף דער זעל,

הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא

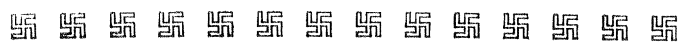
קייטען, ווען ס'איז פינסטער,
 קייטען ווען ס'איז העל.
 קייטען, קייטען, קייטען,
 קייטען אומעטום,
 קייטען, ווען איך רעד נאָר,
 קייטען, ווען כ'בין שטום.

זעהט איהר דאָרט דעם וואָרם זיך שלייכען,
 קריכען דאָרט אַליין ?
 הערט איהר ס'אונגעכטיגע פרייכען
 פון דעם הונד'ס געוויין ?
 ווי דער וואָרם און ווי דער הונד,
 שלייד איך, פרייד איך אויך אזוי.
 ווייל די קייטען
 זייער פלונד אויף מיר פערשפרייטען,
 און בעהערשען און בעצווינגען
 מיך מיט זייערע רינגען.
 ווייל די קייטען ווילען מיך ניט ווייכען,
 און זיי קייכען,
 פון געלעכטער וואהנזיניג זיי קייכען,
 און זיי קלינגען,
 שפאטיש-זיעגערש זיי זינגען,
 לאכען אָב פון מיר,
 פון מיר.

ביי דעם גאנגעס, ביי דעם גאנגעס,
 בליהען לאַטאָס-בלומען.
 אויף די הויכען פון עקואדאָר
 טורמען פאלמען-וועלדער
 און אן אייביג רוה-ליעד ברומען.
 און דאָרט ערגיין, אין אַ לאַנד אַ ווייטען, אָהן אַ נאָמען,
 איז אַ קוואַל פאַראַנען,
 שלאָנען פון איהם שמענדיג.
 מאַדנע לויטערע פאנטאַזען,
 וואָס זייער יעדער שפּרייט גיט רוה,
 רוה, רוה, רוה...
 און דו? —
 אין די מאַלען פון אייביגער אונרוה,
 זינד און —
 נישטיגקייט...

ווער איז שולדיג?
שא, געדולדיג,
שא, געדולדיג,
ק י נ ע ר איז ניט שולדיג...

בארק' פערטער

יואָלאַ ! יואָלאַ ! זי הייסט ניט אַזוי,
נאָר מיר איז אַזוי זי בעקאנט.
איך ווייס ניט : איז גרוי, אָדער שוואַרץ, אָדער בלוי
איהר אויג, און צי ווייך איז איהר האַנד.
איך ווייס ניט, ווי רופט מען איהר שטאַם און איהר לאַנד :
עגיפּטען, פּאַמפּעי, אָדער טראַי.
צי גאָר סאַמאַראַנד ? כ'בין דאָס אַלץ ניט אימשטאַנד
צוזאַגען. מיר איז זי דיי פרוי .

נאָר איינס פון יואלצ'ן דאָס ווייס איך גאנץ קלאָהר :
 זי הערשט און בעפעלסט און בעצווינגסט.
 טאָג, מאָנאָט און יאָהר, סאי אין טרוים, סאי אין וואָהר,
 איהר רוף און בעפעל מיד פערשלינגסט.
 נאָר ווער איז יואלצ, ווער איז זי וואָס ברענגט
 מיר ליידען און אנגסטען און אונרוהען נאָר ?
 א לייד, וואָס פערזינגט, צי א וועל, וואָס פערשלינגט ?
 איך ווייס ניט, איך ווייס ניט פארוואָהר...

נייט היינט

ניין, היינט וועל איך צו דיר ניט געהן.
 כ'האב היינט געפיהלט, אי שפעט אי פריה :
 דו ביזט מיין „בעל דאס סאן מערסי“,
 מיין אדלער-פליה, מיין שטרויכעל-שטיין.
 ניין, היינט וועל איך צו דיר ניט געהן.

פאר דיר די מיטאג-זון איז שעהן.
 מיך רייצט פיעל מעהר דאס אָווענדרויט,
 פון אומעט-שאַטענס שטיל בענגלייט —
 א זיפּץ וואָס מ ו ז , נאָר וויל ניט געהן —
 ניין, היינט, וועל איך צו דיר ניט געהן.

דאָך ביזטו מיין, און מיין אליין.
 אויף אלע וועגען, נעכט און טעג,
 זוכסטו דאָך בלויז צו מיר דעם וועג.
 מיין זעהנזוכט — זי איז דיינע שוין,
 דאָך וועל איך היינט צו דיר ניט געהן.

ווייט קלינגט א גלאָס. די לופטען וועהן
 מיט בענקשאַפט און מיט דופט.
 די שטים פון דורות אין מיר רופט.
 ווי ווילט זיך מיר צו דיר איצט געהן!..
 ניין, היינט וועל איך צו דיר ניט געהן...

ס'האט די ליעבע אויסגעפלאַכטען
מיר א שעהנעם קראנץ פון בלומען.
ווען איך האָב געליעבט א מיידעל,
איז א בלימעל צוגעקומען.

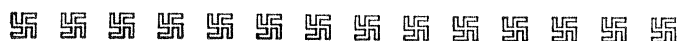
פאר מיין קראנץ האָט ס'גוטע מזל
בלימלעך אלערליי געפונען,
בלויע בלימלעך, ווייסע בלימלעך
און אויך רויטע ווי רובינען.

בלויע בלימלעך — זאָנפטע זעלען,
ווייסע בלימלעך — צניעות-טויבען,
רויטע בלימלעך — הייסע שעלמעס,
וועלכע פלעגען נעכט מיר רויבען.

פיעלע גוטע שטונדען האָבען
מיר די בלימעלעך געגעבען,
כיט א טיעפען דאָנק געדענקען
וועל איך זיי דאָס גאנצע לעבען...

דו האַסט מיר געוואָלט בעזיצען,
כ'זאָל דיין פאזש און רימער זיין.
אַבער ווי די בלויע שלאַנג פון יולי-אָווענד — בליצען,
פאלש איז, פאלש, דער בלויער אויגען-שיין.
קענסט איהם גענצליך ניט בעזיצען.

צו בלוי זיינען מיינע אויגען.

פון דיין שטים צו מיר דערנאָנגען
איז אַ פרעמדער ווידער-קול.
אַ, דו וועסט נאָך דרייצעהן האָבען, דרייצעהן נאָך בעלאַנגען,
נאָר אין יעדענס אויג וועט יעדעס מאָל
מ י י אַ אויג רייצען דורך און פאַנגען.

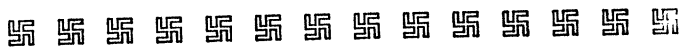
צו בלוי זיינען מיינע אויגען.

בלוי מיין אויג און בלוי זיין שימער —
פאלש — פערפיהרערערישער שיין.
נאָר ס'וועט אימער, ווי כינעזער צו דעם אַפיוס-צימער,
ציהען דורך צום בלויען שימער.
סאי אין פרייד און סאי אין פיין
וועסטו בענען און געדענקען
אַן מיין בלויען אויגען-שיין.

צו בלוי זיינען מיינע אויגען.

א וואונדערבאר חלום געשפונען.
און היים זי מיט קושען געשטיקט,
מיט וועמען עס איז מיר צורונען,
מיין איינציגער חלום צורונען.

שטיל — שטיל איז געבליעבען איהר ברוסט,
שטיל — שטיל איז געוועזען דאָס שיידען.
און איך האָב מיט פלאַמענדער לוסט,
און מיט אַ ניט מענשליכען ליידען,
מיט אַ ניט געפיהלמען נאָך ליידען,
מיין ליעבסטע אין תהום טיעף און פוסט
ארונטערגעשליידערט . . . און ביידען
בעפרייט דאן דערוויילע פון ביידען.

און ווי דרויסען פינסטער נאָר ווערט,
און פינסטערער נאָך אין מיין האַרצען,
שוין שמעה איך פון אומעט בעשווערט,
דאָרט וואו כ'האָב בעגראָבען אין שמאַרצען,
מיין טרוים און מיין האַפנונג און שמאַרצען.
כ'בין דאָרט. דען מיין לעבען געהערט
אויף אייביג דעם אַבגורנד דעם שוואַרצען,
דעם תהום דאָרט, דעם לוייערענדען, שוואַרצען

מיין ליעבע, זי איז ניט פון פרייד העל בעטאָנט,
מיין ליעבע, זי צאנקט און זי פלאטערט.
א גיפטיגער צווייפעל מיך נאָנט
און מאַטערט.

מיין טרוים איז פון גאָלדענעם שיין ניט געוועבט,
מיין טרוים איז פון שוואַרצען געשפונען,
געשפונען.
א פינסטערע זעהונג נאָר שוועבט
אין זינען.

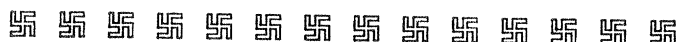
מיין ליעד — ניט דער פרייהלינג-טריאומף איז זיין טאָן,
מיין ליעד זינגט פון בלעטער פערגעלטע,
פערגעלטע.
א מורא א שווערע פילט אָן
מיין וועלט נאָר.

דערצעהלען די בשורה, אז מוזט מ'ך אלץ ליעבען,
אז קענסט נאָר ניט לעבען, און מ'ך מעהר ניט ליעבען.

דאָס האַרץ מיינס, וואָס דו ביזט זיין איינציג פערלאנגען,
עס בענקט נאָך דיר און עס זוכט ד'ך כסדר,
(ווייל אונז האָט געשלאָסען אַן אייביגער נדר,
ווייל מיר זענען איינס לויט אַן אייביגען נדר),
מיין האַרץ וועט מיט שטיל — שטילער פרייד געהמען זומען,
מיין האַרץ, עס וועט טרויעריג — טרויעריג ווערען.
ס'וועט שטיל פריידיג זינגען, ווייל דו ביזט געקומען,
ס'וועט ווערען פערטרויערט, ווייל כ'מוז ד'ך אָנווערען.

דען, ליעבסטע, מיר וועלען זיך מוזען צושיידען.
דער גאָלדענער שטערען פון אונזער בעגעהרען
וואָס לייכט אין דעם פינסטערען וועג פאר אונז ביידען, —
זיין פלאם מוז נאָך ווייטער דער ווייטקייט געהערען.

מיר וועלען זיך שיידען, זיך ווידער צוטיילען,
צוויי זעעלען, וואָס וועלען נאָר זוכען צוויי זעעלען.

בענייט ווען דאָן ווערען צוריק אונזער נדר,
צו זוכען שטענדיג, צו בענגען כסדר,
(ווייל אונז האָט געשלאָסען אַן אייביגער נדר,
ווייל מיר זענען איינס, לויט אַן אייביגען נדר).

⚡ ⚡ ⚡ ⚡ ⚡   פֿערנױב!   ⚡ ⚡ ⚡ ⚡ ⚡

א, איינציגע מיינע דו,
האָב איך דען רוה ?
בין איך געשטילט ?
און לייכט דען ניט דיין בילד
אַרויס פון מיין יעטוועדען בלייב און ריהר ?
און וויינט דען ניט מיין האַרץ,
און וויינט דען ניט מיין האַרץ פאַר דיר ?

ס'איז שלעכט דיר, יא.
דיין טרוים איז מעהר גיטא.
דאך זאג: מ י י נ ט ר ו י ם וואו איז?
א, איינציגע מיינע דו,
מ י י נ ט ר ו י ם איז — וואו?...
וואו?

פערניב זשע מיר, פערניב!
 ניט פרעג, ניט מאַחן,
 ניט שטראַפּ, ניט צאָהל.
 דיין יעדע שטראַפּ איז קליין
 אנטקעגען דער,
 מיט וועלכער כ'שטראַפּ זיך יעדע ווייל אַליין.

פערגיב, א דו, וואס כ'האב געליעבט אמאל,
און האב אויך איצטער ליעב.
פערגיב!

פערגיב דו דעם, וואָס קען נישט לעבען מעהר
און ווייס קיין רוה,
אַה איינציגע, מיינע דו....

卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐

7/17 P82

אין א בענקערנען פארנאכט,
איינגעבויען, אָבעשוואַכט
פון דעם לעבענ'ס שווערען עול,
פון געדאַנקען, שוואַרץ ווי נאַכט,
האַב איך אָנגעקלאַפט אַ מאָל
אין דער טיר פון גאָט'ס געזעצט.
„ביזט צו זינדיג!“ האָט פערשטעלט
מיר דעם וועג דער ענטפער דאָרט.

צוועלף־ביינאכט — די הפקדציט,
נאך א לאנגען, שווערען שטרייט
מיט דער זינד און מיט מיין שאנד,
מיט דער קראפט פון אומריינקייט,
האָב איך מיט אַ פעסטער האַנד
אָנגעקלאַפט אין שטן'ס טיר.
„ביזט צו גוט!“ האָט שטן מיר
אַבעזאַגט מיט שטרענגען וואָרט.

און איך וואָגעל, וואָגעל מיר
אלץ פון גאָט'ס צו שטן'ס טיר.
און צוריק... און מיינע טעג —
זיי פערנעהען אויפ'ן וועג.

און ער האָט געזאָגט 'אזוי :
 זיי פאר מיר אָט יענע פרוי,
 וואָס איהר שפור, מיט זאמד געמישט,
 איך האָב דורשטיג אויסגעקושט ;
 וואָס איהר בליק האָט מיך גערעגט
 און מיט וואונשען מיך געוועקט,
 וואונשען שטארקע, מאַדנע זעהר,
 ציטריגע, ווי דער בענעהר
 פון דער בלום צום זונענשיין,
 צינדערע, ווי שטארקער וויין.

און ער האָט געזאָגט אזוי :
 זיי פאר מיר אָט יענע פרוי,
 וועלכע האָט אין זאנפטען בלאָה
 פון פארנאכט, דער שטילער שעה,
 מיך ארויסגעפיהרט אין פעלד
 און מיין בליק מיר אָנגעשטעלט
 און א בענקעניש פול לייד,
 אין א בענקעניש פול פרייד ;
 וועלכע האָט אין שווארצער נאכט
 לויפען מיך אין גאס געמאכט,
 דאָרט די גרויסע בענקשאפט־פיין
 צו בערוישען מיט דעם וויין
 פון געקויפטער לייעבע־לוסט ;
 אויף א פרעמדער, קאלטער ברוסט

הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא

זיך פערנגעסען אין דעם בראַנד
פון פער'שיכור'ענדע שאַנד.

און ער האָט געזאָגט אזוי :
זיי פאַר מיר אָט יענע פרוי,
זיי פאַר מיר אָט יענע פרוי,
זיי פאַר מיר אָט יענע פרוי! ...

2

און ס'איז דאָרט געשעהען דאָס וואונדער.
די האַרטע און קאַלטע סטאַטוע
האָט עפעס פערלאָרען די רוהע,
וואָס האָט יעדען אבר בעזונדער
געפענטעט. עס זיינען די אויגען
מיט לעבען געוואָרען בעצויגען,
און איטליכער בליק האָט געזונגען
און איטליכער האָט איהם — פערקלונגען.
עס האָבען די ליפען גענומען
באַלד בליהען מיט פאָמסענע בלומען
און האָבען גערופען, גערופען,
גערופען, גערופען, גערופען...
און אָט האָט דער קערפער דער גאַנצער
בעפרייט זיך פון שטיינערנעם פאַנצער.

ער האָט ווי אַ שלאַנג זיך געבויגען
און שמעכטיג דעם מאַן צוגעצויגען,
מיט שטראָמען פון פייעריגען גלוסטען,
וואָס האָבען ווי לאַוואַ געגאָסען,
וואָס זענען בערוישענדר געפלאָסען
ארויס פון די טאָנצענדע ברוסטען.
און אין אַ בעצויבערנדען בויגען
האָט זי איהרע הענד אויסגעצויגען
און אין איהרע אָרעמס די צארטע,
פערשפרעכענדיג ס'גליק לאַנג ערוואַרטע,
דאָס גליק פון גענארטען בעהעפטען,
גערופען דעם מאַן דעם געפלאַעפטען.

3

ער האָט געוואַרט אַן אויגענבליק,
אַ וויילע, וואָס אין איהר קלינגט-אָב
דער ראַשער אייביגקייטס גאלאָפּ,
און צו דעם לאַנג געהאַרטען גליק
האָט ער פערוואַרט געוואַרפען זיך
פונקט ווי אַ שטורם-ווינד, ווילד און גיך.

פון אלץ ארום, פון הימעל, ערד,
געוואָרען איז איין רויטער ים,
וואָס האָט געברענגט מיט לוסטען פלאַם,
וואָס האָט אַ י י ז אַ י, איין זאך בעגעהרט.

מיט גלאנציגע בליקען,
מיט אויגען וואָס שיקען
אין מאַרד פלאַם און וויןד,
פאר מיר שטעהט כסדר
אין בלוט־רויטע קליידער
די שטאַלט פון דער זינד.

און וואָס כ'זעה זי מעהרער,
ווערט אלץ מיר נאָר קלערער :
ניט מיין איז דער זיענ.
עס האָט מיך פון לאַנג אָן
איהר נעץ שוין געפאנגען,
אימזיסט נאָר דער קריענ.

עס פליסט אין די בלוטען
דער סם פונ'ם ניט־גוטען
שוין דורות אין מיר.
וואָס איהם טוט געהערען,
מוז איך איהם אומקעהרען
צי שפעטער צי פריהר.

קום, נעהם מיך געשווינדער
 דו האר פון די זינדער,
 מיר שליסען א בונד.
 הויב העכער און העכער
 דיין פול — פולען בעכער
 איך טרינק ביז'ן גרונד.

וואו טיעפער דיין תהום איז,
וואו ווילדער דיין שטראם איז,
אפהינגט מיך פיהר!
וואס שכור'ער דיין וויין איז,
כ'נעהם צו אלץ אָהן מענות,
איד געה איצט מיט דיר!

דיין האַנר! קום מיר'ן טאַנצען
זיך פֿלעכטען אין קראַנצען
מיט שלעכטס און מיט שאַנד.
וואו הייסער דיין שטראָם איז,
וואו טיעפער דיין תהום איז,
וואו ווילדער דיין בראַנד...

ניט קוק... ניט קוק... ניט קוק... ניט קוק... ניט קוק... ניט קוק...

ניט
ניט קוק

ניט קוק אויף מיין טאן און מיין פיהרונג,
וואס מאכען מיר העסליך און קליין.
דו גלויב : אין דעם הארצען א ווייסקייט,
א ווייסקייט לויכט ליכטיג, לויכט ריין.

און פרעג ניט פארוואס ס'איז ניט אנדערש,
איך ווייס ניט. איך בין ניט אימזשטאנד.
איך ווייס נאך : עס שפינט אימיץ נעצען,
און פאנגט מיר אין זיי נאכאנאנד.

מצי.

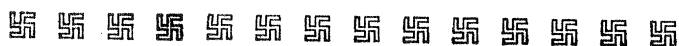
פער'כישופ'ט בויגיג, שלאנק און צארט,
און ווייס נאך ניט א מאנ'ס געלעגער.
האב בלויז געהערט פון פרויען-יעגער,
און ווארט מיט אונגעדולד און ווארט.

אין ווייס געקליידט. אין שטילען צעגער
דעם בוזעמ'ס אונשולד ליגט פערנארט,
אין נעסט פערשלומערט, רונד און הארט,
א טויב, וואס ווארט נאך אויף איהר שלעגער.

אין ווייס געקליידט. אין ראזען שימער
די אויגען נידערען פערשעהמט,
אלץ געהנטער קומט עס, געהנטער אימער :

די גאלדנע לאקען לויז צוקעמט,
א פארפומירטער, טונקלער צימער,
א דופטיג, זיידען האכצייטס-העמד.

פּוּן

צוריק געהאלטען. געהט — לאוירט,
און היט א סוד אָב, זאנפט פּערהאַנגען.
דאָס אויג, — ווי מאָרגענרויט ערשט אויפגעהאַנגען —
גלאַנצט הייס און פייכט: שוין אויספראָכירט.

פון נייער זעהנוכט גאנץ געפאַנגען,
דער בוזעם וועלכט זיך זעלבסט־דערשפירט.
דעם קערפער'ס שלאַנגען־בויג וויברירט
מיט קלאָהרע, רופענדע פערלאַנגען.

געקליידט אין ראָז. אין פּורפּור־שימער
די רונדע אָרעמס ציטריג־זאכט,
צוריק זיך ציהען, ציהען אימער:

א וועלט־פּערגעסענדיגע נאכט,
א רייצענד־פאַרפּומירטער צימער,
א קראַמף בעוועלט־יגענד — פּערשמאַכט.

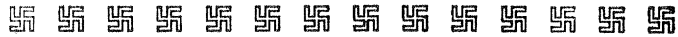
⚡ ⚡ ⚡ ⚡ ⚡ אַלעס מיידלעך ⚡ ⚡ ⚡ ⚡ ⚡

1

ליפען, פון קושען פערשעהמטע,
(יוגענד, אַ יוגענד, דו פלאַמענדע!)
ברוסטען פון פינגער פערפערמרטע,
(טוגענד, אַ טוגענד, דו צאַמענדע!)
נאַקענע אין ביס ניט געזויגענע,
(יוגענד, אַ יוגענד, דו פלאַמענדע!)
אַרעמס אין לעערקייט געצויגענע,
(טוגענד, אַ טוגענד, דו צאַמענדע!)
לייבער, פון מאַן ניט דערבליקטע,
(יוגענד, אַ יוגענד, דו פלאַמענדע!)
טראַכטען צוזאַמענגעדריקטע,
(טוגענד, אַ טוגענד, דו צאַמענדע!)

2

האָט אלץ גאָט געגעבען אייד,
איז דאָס בלויו פאר מיר,

אלץ, וואָס מאַכט דאָס פרוי־לייב רייך —
פאַר מיין בליק און ריהר.

גאָר דער רייץ, און גאָר דער דופט,
אייד פון גאָט בעשערט,
ס'גאַנצע לייב, וואָס שמאַכט און רופט,
מיר אליין געהערט.

און האָט איהר אין שטומער נאַכט,
בעטענדיג געזוכט —
אין דער לעערקייט פון דער נאַכט,
און געקרעכצט, געפלוכט,

און געיאָגט פון זיך דעם שלאָף:
האָט איהר מ י ך געוואָלט.
שווער, אוי שווער, פונ'ם חוב די שטראָף,
וואָס ווערט ניט בעצאָהלט.

3.

טעג זענען פון שטונדען,
וואָכען ווערט פון טעג,
ליגט דער מענש געבונדען
אויף זיין קורצען וועג.

הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא

צעהלט ער נישט די שטונדען,
לאזט ער דורך די טעג,
ווערט אלץ מעהר פערשוואונד
נאך דעם מענש'ס פערמעג.

לויפען נאך די שטונדען
יאהרען אין געיעג,
שטעהט דער מענש אין וואונדען
שוין ביים סאמע ברעג.

זוכט ער זיינע שטונדען,
רופט ער זיינע טעג:
„ווי איז דאס פערשוואונדען
שנעל מיין גאנץ פערמעג?“

מישען זיך די שטונדען,
פלאנטערן זיך די טעג,
ווערט וואס אָנגעצונדען,
שניידט אין הארץ א זעג.

פלאנטערן זיך די שטונדען,
מישען זיך די טעג,
לויפט אלץ אין א רונדען
וויבלענדען געיעג...

卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐

ଗାଁରେ

ער — א שיכור מיאוס'ער, אלטער,
מיט טריב-טרעהרענדיגע אויגען,
און אינגאנצען איינגעבויען
אין דער נאכט דער רעגען-קאלטער.

זי — א יונגע, שלאנקע מיידעל,
נאָר מיט א צוטרונקען פנים,
וואקעלט זיך און האלט זיך אן איהם,
האָר צושויערט, אומריין ס'קליידעל.

ביידע לאכען אַבגעריסען,
זוכען ערגעץ וואו ס'איז טונקעל,
און פערשווינדען אין א ווינקעל.
טראָפּענס רעגען גיסען, גיסען.

שפרייזען, שפרייזען, שפרייזען, שפרייזען, שפרייזען

א, שפרייזען, שפרייזען, שפרייזען, שפרייזען,
אויף די אספאלט-גאסען.
א, טרעטען שטענדיג שטיין און אייזען
אויף די אספאלט גאסען.

א, קוקען, פארשען אין געזיכטער,
צווישען הויכע מויערן.
א, יאגנען זיך נאך ווייטע ליכטער,
צווישען הויכע מויערן.

א, זיצען לאנגע גראָהע שעה'ען
ביי די קינא-בילדער,
א, פיהלען ווי דאָס הארץ נעהמט גראָהען
פון די קינא-בילדער.

א, שלעפען זיך אין די וואַגאָנען
פון דעם על און סאָבוויי,
א, זוכען אלץ אַ ב ל י ק, א פ נ י ס,
אין דעם על און סאָבוויי.

א, אומעט, אומעט, דו, מיין אומעט...

ביז-באז, ביז-באז לויפט די קאר,
 פיהרט צום ווייב מיך אהן געפאהר.
 טרעפען וועט קיין זאך אין וועג
 דורך די נעכט און דורך די טעג.
 אלץ איז וויסענשאפטליך-זיכער.
 לויפט דער טראמוואי גיך און גיכער.

קלינגט דאס גלעקעל אלע ווייל,
 לויפט אראב ווער אין געאיייל,
 שמופט זיך אין דער ברייט און לענג —
 קוקען איהם נאך אין געדערענג
 דורך עלעקטריש-טונקלע ליכטער
 טעמפע, פיינדליכע געזיכטער.

שטאָדט שטאָדט שטאָדט שטאָדט שטאָדט שטאָדט שטאָדט שטאָדט שטאָדט שטאָדט

שטאָדט, שטאָדט.
 שטאָדט פון זינד,
 וואו אויף אלע ראָגען
 וואָיען פונ'ם ניט גוטען
 די קורלאַטע הינד.

שטאָדט, שטאָדט.
 שטאָדט פון שאַנד,
 וואו פון אלע ווינקלען
 לויערען פאסטקעס,
 פאסטקעס נאָכאנאנד.

שטאָדט, שטאָדט.
 שטאָדט פון מאַכט,
 וואו עס ווערען יערען טאָג
 אַט אַזעלכע ווי איד,
 כיטרע אויסגעלאַכט.

שטאָדט, שטאָדט.
 שטאָדט פון רעלסען
 און עלעקטריש דראָט.
 נאָהענטע, אייגענע,
 איינציגע,
 דו מיין שטאָדט...

卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐

ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་

(ענטנומען)

ווען איך שטעה נאָר אויף בעגינען,
נעם דעם קאַפּ צו מזרח קעהרען,
זעה איך אויף דעם פאָן, דעם פייכטען,
מיר אַנטקעגען ברוגז לייכטען
דעם גרינעם שטערען.

שלעפּ איך זיך א מידער, מאטער,
צו מיין שטוב, ס'נעהמט פינסטער ווערען,
קוקט אויף מיר פון מערב קאלטען
מיט אַ מיטלייד ניט־בעהאלטען
דער גרינער שטערען.

און ווען כ'קום מיין הארץ דיר ברענגען,
גרייט — דו זאָלסט עס גלייך פערצעהרען,
בליצט מיט שפּאַט פון דיינע אויגען,
ווי אַ גיפטיג פּייל פון בויגען,
דער גרינער שטערען.

שנע, שנע, שנע!
אלץ איז איינגעהילט אין שנע,
אלץ פערזיגעלט און פערריגעלט
איז אין שנע,
אין א ווייסען, ווייכען שנע.

הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא

פון דעם לאנגען, קרומען קארק
 פון א הויכען, ווייטען בארג
 איז אראָב א ווייסע פעע,
 און בעהאנגען און געפאנגען
 אלץ מיט שנעע,
 און בעפוינקעלט און בעשפרינקעלט אלץ מיט שנעע,
 מיט א ווייסען, ווייכען שנעע.

זעה די ברייטע, בלאנקענדע אלעע!
 זעה, ווי ריין, און זעה ווי שעהן
 עס בעקליידט זי און בעשפרייט זי
 אָט דער שנעע!
 ווי עס פליהט און ווי ס'בעציהט
 זי אינגאנצען
 מיט ברייאַנטען און דיאמאנטען,
 מיט א מאָדנעם וואונדער-גלאַנצען
 אָט דער שנעע!

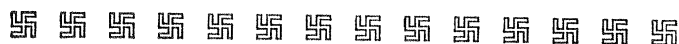
זעה, ווי ס'רעקט זיך און עס שטרעקט זיך
 אזוי פוכקע, אזוי ווייך,
 אין דער ברייט און אין דער הויך,
 אָט דער שנעע.
 ווי עס גלעט אראָב דעם גאנצען וועה,

הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא

און ס'צוניסט זיך און צופליסט זיך
 גוט אזוי, גוט אזוי
 אין דעם הארצען אָט דער שנעע,
 אָט דער ווייסער, ווייכער, אונענדליכער שנעע.

העי! העי, העי!
 הער ווי ס'שיפעט און עם סקריפעט
 אָט דער שנעע.
 וועלכע טענער זענען שעהנער
 פון דעם סקריפען און דעם שיפען
 פון דעם שנעע?
 ס'ארא קלאנגען און געזאנגען
 זענען דאָס בעהאלטען
 אין דער ברוסט פון אָט דעם קאלטען,
 קאלטען שנעע!

מענש, מענש, מענש!
 ניט געלאָפען — שטעה!
 זעה דעם שנעע!
 ניב דיין האַנד — לאָמיר טאַנצען,
 זאָל ער גלאַנצען,
 לאָמיר טופען
 זאָל ער סקריפען,
 סקריפען, סקריפען, סקריפען.

מיט זכרונות אלערליי,
מיט א פרייד און מיט א וועה,
אָט דער שנעע,
אָט דער זינגענדיגער, קלינגענדיגער שנעע.

וועה, וועה, וועה !
שוין פערלאָרען, ניט געוואָרען
איז דער שנעע.
זיך צורונען און אנטרונען
ווי די זעהונג פון א פעע
איז דער שנעע.
ס'האָבען פיס א גאנץ ארמעע
זיך פערנומען און צונומען
און צושאַטען און צוטראַטען
אין א קלעע,
אין א גרויען, קלעפּעדיגען קלעע.

וועה ! וועה ! וועה !
ניט געוואָרען, שוין פערלאָרען
איז מיין שנעע,
אָט דער וואונדער־רייגער, וואונדער־שעהנער שנעע !..

 דר"י בלומען

נאכ'ן פוילישען

אין מיין גארטען, דעם טויטען,
האָבען יענע דריי קווייטען
ניט בליהען געוואָלט.
די כלומען, וואס איינע
האַט געזאָלט זיין אַ רויטע,

הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא

א ווייסע די צווייטע,

די דריטע ווי גאלד.

זיי האָבען ניט בליהען,

ניט בליהען געוואָלט.

און געזאָלט זיין האָט איינע

א רויטע, א שעהנע,

ווי די הויסע רובינען —

דיינע ליפען די קליינע.

ווי די טרעהר, וואָס פלעגט רינען

פון מיין אויג צו בעוויינען

מיין ליבע, די טויטע.

ניט פערבליהט האָט די רויטע.

און געזאָלט האָט די צווייטע

זיין א ווייסע, א קלאָהרע,

ווייס ווי דיינע צוויי ברוסטען,

ווי צו דיר מיין געלסטען,

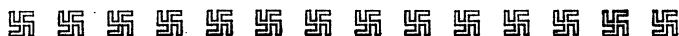
מיין זעהנזוכט די וואָהרע.

נאָר פערזעצט אין א גאָרטען,

וואָס דער טויט קיניגט דאָרטען,

האָט די בלוט אויך די צווייטע

ניט געבליהט, ווי די רויטע.

און ניט בליהען געוואָלט
האַט אויך די, וואָס געוואָלט
האַט אַ גאָלדענע זיין.
ווי דער לאַשטשענדער שיין
פון די האָר דיינע לאַנגע,
ווי דער טרוים, וואָס כּיפּלעג שפּיגען
וועגען דיר אין מיין זיגען
דורך די נעכט די אונגלייכע, באַנגע.
ניט פּערבליהט האָט די דריטע! ...

אך, איהר מענשען, איהר גוטע,
עס האָבען יענע דריי בלומען
ניט בליהען געוואָלט,
די בלומען, וואָס איינע
האַט געדארפט זיין אַ רויטע,
אַ ווייסע די צווייטע,
די דריטע, ווי גאָלד,
עך, ווי גאָלד! ...

פעסטע, שווארצע מארמאר-וויילען,
גאלדנע פענסטערלעך ארום,
ווענט וואס האַרבען, האַרבען שטום, —
שמעהט דעם פאלאץ פון דער נאכט.

בלוי־געשטיקטע זילבער-פֿיילען,
אויסגעשפרייטער פֿרידען, שמיץ.
ווען גיט ווען אַ ווייטער ביל —
שמעהט דער פֿאלאץ פֿון דער נאכט.

וויצענליעד מורמלענדיגעס וואסער,
וואכזאם-שושקענדיגער בוים,
גאלד-און-בלוי געשטיקטער טרוים —
שמעהט דער פאלאץ פון דער נאכט.

דא און דארט אן אַבגלאַנץ בלאַסער,
פרישער, פייכטער גראָזענדופט —
קום, מיין קינד, דו זעהסט: עס רופט
אונז דער פּאַלאַץ פון דער נאַכט.

אין מיטען ים

אליין אין דער וועלט,
דאָ שנעל און דאָ זאכט,
פערטרויט אויף איהר מאכט,
זיך שלייכט אונזער שיף
דורך ווינר און דורך נאכט.

קיין סמן פון לאַנד ,
קיין ווינקענדער פלאַם,
נאָר הימעל און ים,
טראַגט — טראַגט אונזער שיף
אין מיטען דעם ים...

עם רוהט קיין מינוט,
עם ארבייט דאָס מעער.
און ווארפט הין און הער
מיט געברום אונזער שיף,
און לאכט דומף און שווער.

און ס'כאפט אָן דאָס הארץ
פונ'ם לאַכען אַ שרעק,
דען וויסט איז דער וועג
און ס'איז אונזער שיף
ווייט, ווייט פון אַ ברעג.

קוקסט אַנגסטִיג דיין פריינד
אין אויג טיעף אַריין,
און לעזסט דאָרט מיט פיין
דיין אייגענע אַנגסט
פאר דעם וואָס קען זיין.

די נאכט רוקט זיך אָן.
וויילד יובעלט און קוועלט
דאָס גרוי־נאסע פעלד,
און ס'איז אונזער שיף
אליין אין דער וועלט.

⚡ ⚡ ⚡ ⚡ ⚡ דער יעסען-טאָנז ⚡ ⚡ ⚡ ⚡ ⚡

1

א זוייסער, קאלטער קוש
האט אין א שטילער נאכט
דער מיעדער וועלט א גרוס
פון נאָהנטען פריד געבראַכט.

און דורכגענומען האָט
א שטילער ציטער באלד

דעם נאָרטען און דעם סאָר,
 די פעלדער און דעם וואַלד.
 „די רוה דאָך ענדליך קומט,
 צום רעש א סוף אמאָל“,
 האָט גליקליך אויך געברומט
 דער טייך דאָרט אין דעם טאָל.

2.

און אויסגעפוצט און אויסגעצירט
 האָט זיך די וועלט, פון טויט בעריהרט.
 ס'האָט יעדער צווייג און יעדער בלאט
 זיך אין דעם בעסטען אויסגעשטאט.
 און איבערפילט מיט העלער פרייד,
 האָט בלאט פון צווייג זיך שטיל געשיידט,
 און זומענדיג א דאנקבאר ליעד,
 געטאנצט דעם טאנץ פון טויט און פריד.

ס'האָט גרין און ווייס און רויט און געל,
 און נאָלד און ברוין און אַראנזש העל,
 געטאנצט מיט פאָמס, אַליוו און גרוי,
 מיט ראָז, וויאָלעט און זילבער-בלוי —
 דעם לעצטען טאנץ — געמיטליך, שטיל,
 ווי אויף א באל דעם שלוס-קאָדריל.

דעם יאָהר זיינען די פעל-
דער אַרום מאַרנאָו, וואו די
ווילדסמע שלאכטען זיינען
פאַרגעקומען, בעוואקסען גע-
וואָרען מיט דעם רייכסטען,
זאָפטיגסטען מאָן זינט יאָה-
רען. — פון די צייטונגען.

עס האָבען מיליאָנען מוזשיקעס בעגאָסען
די גרוי־שוואַרצע פֿעלדער פון טארנאָוו מיט בלוט,
ווי ס'וואָלטען פֿאַנטאַסיען אָהן צאָהל זיך צופֿלאָסען,
זיך איינמאַל צופֿלאָסען און מעהר ניט גערוהט.

הַ הַ

קיין הילף, קיין תפילה בעטען,
קיין גנאָד און קיין שום רעטען,
קיין אָרט, וואוהין צו פליהען.
האָב איך דען קראפט צו פליהען?

איך ווייס, עס איז פערפאלען.

קיין נאָט, זיך אָנצושפארען,
קיין טרייסט אויף איהר צו הארען.
א מדבר אָהן אָזויס,
(א, נאריש וואָרט אָזויס!)

איך ווייס, עס איז פערפאלען.

און ווי אויף אספאלט-גאסען
ס'געהט אויס אַ הונד געלאסען,
שטארבט הינטיש-טעמפ-געלאסען,
(פון גאָר זיין ברומען, וואָרטשען,
פון דרעהען זיך און קאָרטשען
ווערט שטילע, טעמפע שטילקייט)
וועט זיכער אויך אזוינער
דער סוף זיין ענדליך מיינער...

איך ווייס, עס איז פערפאלען.

איך האָב מיר אַ חלום   חץ חץ חץ חץ חץ

(פרעמד-ווערטער עטיוד)

איך האָב מיר אַ חלום אליין סוגעסטירט,
א חלום עקסצענטריש-קוריאָזען.
דער טרוים פאָסצינירט און דער טרוים אינטרינירט —
עקזאָטישער טרוים פון מימאָזען.

פון יענעם טאָג אָן הענגט אַ מאָדנער וואַואַל
אויף אַלץ, וואס שלאָגט אָן מיין רעטינע.
קיין זאך איז באַנאל, און קיין זאך איז רעאַל,
נאָר אַלץ איז ווייט-ווייט פון רוטינע.

איך לעב אין אַ וועלט-רייך פון בלוז אילוזיאָן,
פון אייביג-עקזאָטיש-קוריאָזען.
און ס'ברענגט אַ וויזיאָן מיר, אַלץ נייַע וויזיאָן
מיין וואונדערבאר רייך פון מימאָזען.

זאג, וואָס ווילסטו, אומרוה מיין ?
— ס'טעלערעל פון הימעל.
זאג, וואָס זוכסטו, אומרוה מיין ?
— ס'טעלערעל פון הימעל.

קענסט ניט קריגען, אומרוה מיין,
קענסט ניט האָבען, אומרוה מיין,
ס'טעלערעל פון הימערל.

הער זיך צו, א, אומרוה מיין,
הער זיך צו און פאלג מיך.
ס'האבען לייט גאר אלטע, אלטע,
ס'האבען לייט גאר קלוגע, קלוגע,
אט אזוי געהייסען.

קען מען ניט דערגרייכען
קען מען ניט דערגרייכען,
וואָס מען וויל,
זאָל מען נידריג שלייכען,
אויף דער ערד זיך שלייכען,
און זיין שטיף...

זיי אויך דו קלוג, אומדנה מיין.

卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

1

ניין, ניין! ער קען עס לענגער ניט פערטראָגען,
ער וויל ניט וויינען בלויז און תפילה זאגען,

ער וויל ניט ווינשען, בענקען בלויז, און גארען,
 אָהן אויפהער בעמען, און אָהן ענדע האַרען.

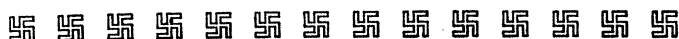
ער וויל איהם זעהן! זיין טרוים וויל זעהן דער דיכטער,
זעהן מיט די אויגען, אויף דער וואך און נישטער,

זיין ציון, ס'לאנד פון העלדען און פראפעמען,
וואו ס'האט רבי עקיבא שטאלץ געטרעטען ;

און זעהן די הויפט-שמאדט, וועלכע האָט געזעהען
זיין פאָלק מיט גבורה געגען שונאים שטעהען.

אהיה מוז ער! ס'מוז זעהן זיין טרוים דעם בעסטען
דער מזרח-טרוימער, וואָס פּערגנאָהט אין וועסטען,

אהיין מוז ער ! דען ס'שטעהען ניט די יאָהרען
ער איז אַ זקן, לאַנג שוין שוואַך געוואָרען.

2

און ס'קלייבט אין וועג זיך דער פאָעט.
ער קוקט זיך אויף קיין זאך ניט אום,
פערלאָזט דאָס לאַנד, וואס האָט געגלעט
איהם מיט דער זיידנער האַנד פון רוהם.

פערלאָזט די היים, פערלאָזט די פריינד,
וואָס האָבען איהם אָהן מאָס געליבט,
וואָס האָבען איהם מיט טרייסט געשיינט,
ווען ס'איז זיין הארץ געווען בעטריבט.

פערלאָזט זיין קינד, די איינציג קווייט,
וואס ס'האָט זיין גאָרטען איהם געבראָט,
זיין ליבעס-גאָרטען, איצט — פערשנייט,
אמאָל אָבער געבליהט מיט פראַכט.

ס'פערלאָזט אלצדינג דער אלטער באַרד,
הערט זיך צו וואָרנונגס שטים ניט צו,
אנטלויפט ענטשלאָסען, איינגעשפארט,
פון היים און לאַנד, פון פריינד און רוה.

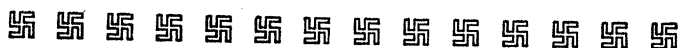
און לאָזט זיך וואַנדערען מיט מוט
דורך לענדער, ימ'ען אומבעקאנט,
פעריוונגט פון איין פערלאנג און גלוט :
צו ציון, ציון, איינציג לאַנד.

3

אויף דעם טונקלען, אויף דעם טיפען
ענדלאָז־ברייטען מעער,
זעהט אַ שיף זיך שיפען, שיפען,
ווינען זיך אַהין־אַהער.

צו דעם לאַנד פון פורפור־מאַרגען
געהט זי דורך דער נאַכט.
אַלץ איז שטיל, אין שלאָף פערבאַרגען,
איינער אויף דער שיף נאָר וואַכט.

איבער דעם פאַרענטש געבוינען
שטעהט יהודה אויף דעם דעק,
איינגעגראבען זיינע אויגען
אין דער ווייטקייט ווייט אוועק.

ניט די מורא צוגענומען
האָט ביי איהם די רוה און שלאָף,
אַלע שרעקען מוזען שטומען,
יעדע אַנגסט הערט איצטער אויף.

פול מיט שמחה איז זיין זעלע,
פול מיט פרייד זיין יעדעס גליד.
אין איהם דאכט זיך: עפעס העלע
טענער הערט ער פון א ליד:

דאָס נעהמט אין זיין הארץ זיך פלעכטען
א געזאנג פון לויב און דאנק
צום בעשעפער, דעם גערעכטען,
וואס ערפילט איצט זיין פערלאנג.

ענדליך דאָך ווערט וואָהר זיין שטרעבען,
און זיין טרוים אן אמת ווערט,
באלד, אָט באלד וועט ער דערלעבען
זעהן די איינציגליבע ערד.

ענדליך, ענדליך... הארץ, הער זינגען,
הער דאָך זינגען, טאנצען אויף,
דען די ברוסט, זי וועט צושפרינגען
פון דער פרייד אָהן ברעג, אָהן סוף.

הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא

ניט געוואָלט האָט עס אויפהערען!
ווען די זון האָט אויפגעגליהט
האָט בעלויכטען זי דריי מערען:
הימעל, ים און איינס אין מיט.

* * *

א, יהודה, טרוימער, דיכטער!
וויססט דאָס אונמעגליכע גאָר?
וויססט אַ לעבן, דערנעהרט אויף טרוימען
ברענגען אויג אויף אויג מיט וו אַ ה ר ?

הערסט די שטים ניט, וועלכע וואָרענט
זינט דער מענש טרוימט אויף דער ערד:
פאר דעם טרוימער — בלויז זיין ח ל ו ס,
דאָס — און גאָר ניט מעהר בעשערט?

זעהסט די האַנד ניט פון דעם מזל,
וועלכע שרייבט דאָרט אין דער ווייט:
קיינער זאָל ניט וואַגען מאַכען
פון אַ טרוים אַ ווירקליכקייט?...

פון לענדער צו לענדער,
דורך טייכען און ים'ען, —
יהודה הלוי
פאָהרט לאַנג און פאָהרט פיעל.

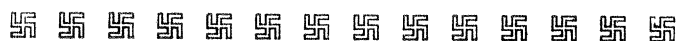
דער שיקזאל, ער שלידערט
פיעל שטיינער אין וועג איהם,
און שטערט איהם, און לאָזט איהם
ניט גרייכען זיין ציעל.

ער קען ניט גלייך קומען
אָהין, וואו עס ציהט איהם,
אויף אומוועגען קרומע
רייזט ער אָהן אן ענד.

ער קומט קיין מצרים,
וואו ס'האַבען די אָבות
ליים פרעה'ן געקנאָטען
מיט זייערע הענד.

ער קומט קיין דמשק
אינ'ם טאָל פון דעם פּרת־טייך,

וואו ס'האט אויפגעלויכטען
דעם פאלקס מאַרגענ־שמראַהל.

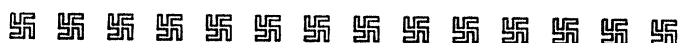
און אומעטום זענען
פיעל ברידער פאַראַנען,
פיעל כבוד און ליבשאַפט
קריגט ער איבעראַל.

נאָר ערגיץ פערבלייבט ער
און ערגיץ פערוויילט ער —
יהודה הלוי
איילט זיך נאָכאַנאַנד.

אָ, גיכער שוין, גיכער,
אָ, לאָזט איהם שוין גרייכען
דאָס ליבע, דאָס טיירע.
דאָס איינציגע לאַנד.

5

פון דעם מערב קומט צו בלאָזען
שטיל א ווינטעל — הערט זיך קאם, —
טיפער, טיפער נעמט זיך לאָזען
אַלץ די זון צום גרויסען ים.

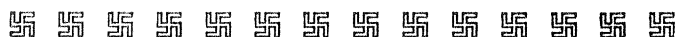
פון דעם ירדן'ס וועל, וואס שטורמען
הערט ניט אויף, ביז מערב־צו,
פון דעם חרמון'ס שנעען־טורמען
ביז די שער בערג — איז רוה...

אויבען הענגט דער קלאָהרער הימעל,
שטרעקט זיך בלאָה און ווייט און ברייט
און עס דאַכט זיך : אין אַ דרימעל
פאַלט ער גלייך דאָ מירערהייד

מיט אמאָל צינדט זיך אין וועסטען
עפעס ווי אַ צונטער אָן,
נעהמט זיך חוצפה'דיג פערמעסטען
מיט דעם הימעל'ס בלאָהען פאַהן.

פינועלט אויבען אויס פיגורען,
לויטער פייער, לויטער פלאם,
קליידט דעם הימעל אין פורפורען
פון דעם ירדן ביז דעם ים...

זון געהט אונטער... ס'נעהמט אַרומעט
זיך דער טאָג מיט שטילער נאַכט...

ווער ליגט דאָרט פּערהילט אין אומעט,
צו דער ערד געבויגט, פּערשמאַכט ?

ווער וויל וויינען ניט אויפהערען
וויינט אָהן אויפהער מיין און מיין,
ווער בענעצט מיט הייסע טרעהרען
יעדעס זעמדעל, יעדען שטיין ?

ס'איז הלוי, ס'איז דער זקן,
וועלכער איז פון פרעמדער ווייט
דאָ געקומען אונערשראָקען
זעהן זיין לאַנד... אין אבענד צייט.

6

ניט פון שמחה טרעהרען ניסט ער,
ס'איז זיין גרויסע פרייד צושטערט,
ווי ער קוקט אויף דער פּערוויסמער
זאמדיגער, פּערלאָזטער ערד !

הייליג לאַנד ! אָ, ווער פּערשעמען
האַט אזוי געקענט דיך שווער ?...

הַ הַ

און זיין הארץ נעהמט קלעמען, קלעמען,
און א טרעהר פליסט נאך א טרעהר...

טוליען צו דער ערד זיך טוט ער,
ווי צו מאמעס ברוסט און שוים,
און ווי צו א טרייער מוטער,
פליסט זיין תפילה היים ארויס:

ציון, ציון! וועסט ניט פרעגען
אויף די קינדער דען ביי מיר,
וואס אויף אלע, אלע וועגען
זוכען נאך דעם וועג צו דיר?

וועסט ניט פרעגען, ווי די קינדער
לעבען אין א ים פון צער?...

— — — — —
א, יהודה! אויף געשווינדער,
זעהסט ניט, הערסט ניט דיין געפאהר?

7

בעוואפענט פון פוס ביז דעם קאפ,
ניט קוקענדיג קיינמאל אראפ,

הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא

נעריטען אין ווילדען גאלאפ,
אין דאָרט אַן אַראַב ווי אַ וויכער.

עס רייסט זיך דאָס היציגע פערד
פֿין גאַלדענעם געשפּאַן, קוים מען הערט,
ווי ס'דיהרט מיט די פיס אָן די ערד,
עס לויפט און עס יאָגט זיך אַלץ ניכער.

ווי קען עס גאָר ליגען אין זין
אַ הפּקר'ען ברען-בערואין,
אַ קינד פון די ווילדערניש-זיהן,
צו קוקען אַראָפּ אין זיין רייטען?

ער זעהט ניט דעם אַלטען פּאָעט,
וואָס שיקט צו זיין לאַנד אַ געבעט,
פאר זיך און זיין פּאָלס ווי אַ פּראָפעט
פון לאַנג שוין פּערגאַנגענע צייטען.

ער שרייט צו זיין פערד ניט אויס: „האַלט!“
ער זעהט ניט די אומעט-געשטאַלט,
וואָס נידריג צום באָדען דאָרט פאַלט,
און יאָמערט צו אימיצען ביטער.

אַ ציה ביי דעם צאָם ניט ער בלינד...
ווי אַ פליגעל פון האַסמיגסטען ווינד

הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא הא

אריבער דעם גוף שפרייזט געשווינד,
און טויטעט יהודה'ן דער ריטער.

8

מיט א חשך טעמפען שטומען
האָט זיך ס'הייליג לאַנד פֿערהילט,
ווען יהודה'ס צונג און גומען
האָט דעם מזל'ס האַנד פֿערשטילט.

שטיל. נאָר ווי אַ ווייטער בת־קול
האָט געטראָגען זיך פון ווייט:
קיינער זאָל ניט וואַגען מאַכען
פון אַ טרוים אַ ווירקליכקייט.

אינהאלטס-פערצייכנים

7 ————— אין מיטען יאנואר —————

8 ————— ווינטער נאכט סאָנעם —————

9 ————— רוה —————

10 ————— שוועמלעך —————

12 ————— נאָסטורן —————

13 ————— און זאָג איך —————

14 ————— אָהנונג —————

15 ————— פריהלינג —————

16 ————— רענען —————

17 ————— ווי גוט —————

18 ————— כ'געפעל אייך ניט —————

19 ————— מיין אינזעל —————

20 ————— דאָס קעניג־קלייד —————

22 ————— דרייסיג יאָהר —————

24 ————— פראַנמענט —————

25 ————— אונמאכט —————

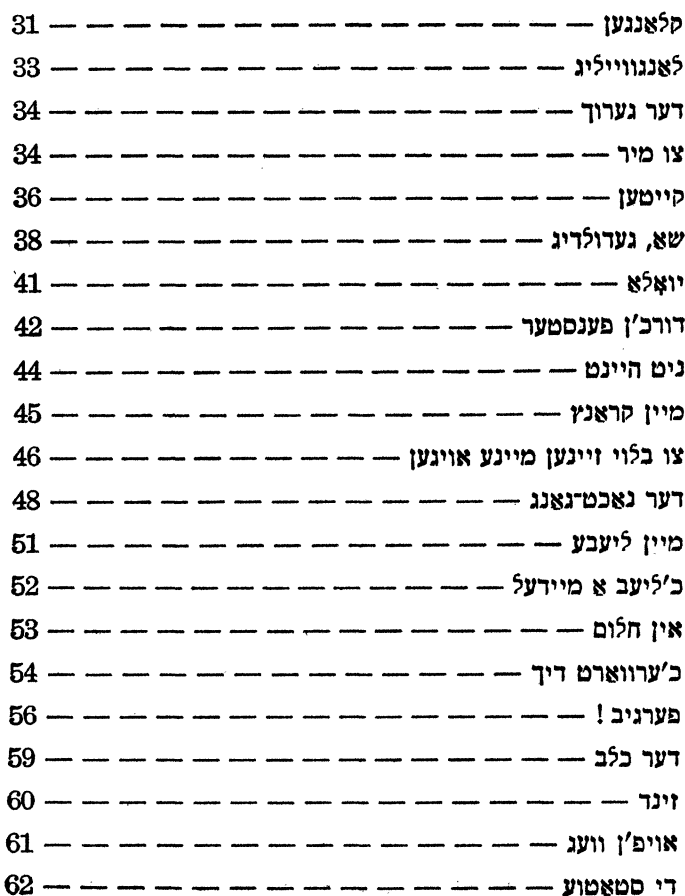
26 ————— פאַר אַ רנע —————

27 ————— איינציגע —————

28 ————— איך —————

29 ————— ווידער —————

30 ————— פּערווירט —————

הַ הַ

104	— — — — —	די זונה
106	— — — — —	איך ווייס עס איז פארפאלען
108	— — — — —	איך האָב מיר אַ חלום
110	— — — — —	אונפערשטענדליך
113	— — — — —	יהודה הלוי